

ትሕዝቶ ሕቡእ ኢጀንዳ “ፕሮጀክት-ሳዋ”?

ብሓልዮት ጉጅለ ደቀባት ኤርትራ 15.09.2009 ዓ.ም.

ኣብ ዝኾነ ይኹን ኮርናዕ ዓለም ዝፍጠር ውግእ፡ ቀንዲ ጠንቁ ሰውራትን ግሁዳትን፡ ወነንቲ ገንዘብን ባጤራን ርእሰማላውያንን፡ ኣውራ ዓላማኦም ድማ፡ ምንጩ ቍጠባን ስቡሕ መሬትን፡ ሃብቲ ባሕርን፡ ስትራቴጂካዊ ክፍለ ዓለምን ንምግባት፡ ኤርትራ ኣንቲ ካብተን ባህርያዊ ጸጋ ዝተዓደላን፡ ዝብሃጋ ሃገራትን ስለዝኾነት፡ ህዝቢ ኤርትራ ግዳይ ጀግራፊካዊ ኣቀማምጣ ሃገሩ ኮይኑ ገና ይሳቕሎ።

ህዝቢ ኤርትራ ካብዚ ግዳይ ጀግራፊካዊ ኣቀማምጣ ሃገሩ ኮይኑ፡ ዘሕልፎ ዘሎ ሕሰም፡ ኣራ ክወጽእ እንተድኣ ኮይኑ፡ ኣርሒቕም ዝሓስቡን ዝንበዩን፡ ብኤርትራውያንም ዝሕበኑን፡ ውሽጣውያንን ግዳማውያንን ጸላእቶም ብግቡእ ዘለለዩን፡ ብቕኑዕ ተውዲቦም ድማ፡ ንመንነቶምን ድሕነት ህዝቡን ብዘይቀልዓለም፡ ዝምክቱ ኣርበኛታት ዜጋታት ምስ ዘልዓሉ ጥራይ እዩ።

ኣደ ካብቲ ደቂ ሰባት ብተፈጥሮ ዝተዓደለም፡ መባእታዊ ሰብኣዊ መሰል ሕቶ ምንባር፡ ነዚ መሰረታዊን ተፈጥራዊን ሰብኣዊ-መሰል ዚ፡ ብዓመጽ ክምንዘያ ንዝመጽእ ኣይሊ ድማ፡ ደቂ ሰባት ንመሰረታዊ መሰሎም ክበሉ፡ መኪቶም ክቃወሞም ባህርያዊን መጎታዊን፡ ጭፍራ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. ኣብ ስልጣን ካብ ዝመጽእ ጀሚሩ፡ ብፍላይ ንመንእሰይ ወለዶ ኤርትራ፡ ብኣፈሻዊ ከኣ ንህዝቢ ኤርትራ፡ ነቲ ተፈጥራዊ ሕቶ መነባብርኡ ግሂሱዎ ይርከብ ኣሎ። ስለዝኾነ ድማ ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ፡ ካብ ዝሓለፉ ኮሎንያል መግዛእቲ ዝወረዶ ሕሱም ጭቆና ንላዕሊ፡ ቦቲ ካብ ከሰዲኡ ዝወጸ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ ወራዳዎ ዘሎ ይገድድ። ካብዚ መሪር ከኣታት ተጋላጊሉ፡ መሰረታዊ ሰብኣዊ መሰል ክሕሉ እንተድኣ ኮይኑ ግን፡ ብዘይ ባዕዳዊ ኣይሊ ብኣባር ተላዲሎ ንኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ ክምክቶ ኣሎዎ። ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ፡ ካብቲ ሰውራ ኣልዲሎ ዝተቐለሰ ቃልሲ ዝሓየለ ተቐውሞ ከርእየሉ ዝግብኦ መድረኽዩ በጹሖ ዘሎ።

ብሮጀክት “ሳዋ” ኣብቲ ፈለማ እዋን ክእወጅ ከሎ፡ “ሃገራዊ ኣገልግሎት” ብዝብል መጻውዒ ስምዩ። እቶም ኣብቲ ፈለማ እዋን፡ ንሃገራዊ ኣገልግሎት ተመልሚሎም ዝወፈሩ መንእሰያት፡ ብስም “ቀዳማይ ዙርያ” እዮም ተጸዊዖም። መብዛሕትኡ ገርሃኛ ህዝቢ ኤርትራ ድማ፡ “ሃገራዊ ኣገልግሎት” ብኣቂ ንኣገልግሎት ህዝብን ሃገርን መሰሎዎ፤ ደቂ መታን ግቡእ ሃገራዊ ኣገልግሎቶም ፈጸሞም፡ ብእዋኑ ተጣይሶም ንቡር መነባብርኦም ከካይዱ፡ ዝብል ቅዱስ ተስፋን እምነትን ነይሩዎ። በዚ መኸንያት ዚ ከኣዩ ብሰብ-ስልጣን ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ ከይተሓተ፡ ብፍቓዱ ንደቂ ከከብኪቡ ንቤት ጽሕፈት ምዝገባ-ሳዋ ዘረክቦም ዝነበረ። ሕቡእ ኢጀንዳ ኢሲያስ ግን፡ ስምዒትን ዝንባሌን ህዝቢ ኤርትራ መዝሚዞ፡ ፕሮጀክት-ሳዋ ካብ ቀዳምይ ዙርያ ጀሚሩ፡ ክሳብ መወዳእታ ዘይብሉ ግዜ፡ ንኣገልግሎት ሃገር ኤርትራን ንረብሓ ህዝባን ዘይኮነስ፡ ንረብሓ ግሎባል ባዕዳውያንን ኣሊ፡ ጸረ-ህዝብን ሃገርን ገና ይቃለስ ኣሎ። ስለዚ ከኣዩ ኢሲያስ ብሮጀክት “ሳዋ” ወለዶ ህዝቢ ኤርትራ ባርነታዊ ሓለት ኣናሕለፊ ቀቢጹ-ተስፋ ኮይኑ ንኸጸንት ዝትግበር ዘሎ። ንዝመራመርን ዘስተብህልን ኤርትራዊ ዜጋ፡ ሰውር ምስጢር ብሮጀክት “ሳዋ” ንምፍላጥ ኣይጽግሞንዩ። ገርሂ ህዝቢ ኤርትራ ግን ክሳብ ሎሚ፡ ነቲ ሰውር ምስጢር ፕሮጀክት “ሳዋ”፡ ገና ኣየሰተብሃለሉን ኣሎ። ነዚ እከይ ፕሮጀክት ዚ፡ ኣለልዩ ክሳብ ዘይተቐውሞ ድማ፡ ኢሲያስ ዝሓዘ ሓዙ ነቲ፡ ጸረ መንእሰይ ወለዶን፡ ህዝቢ ኤርትራን እንዳሰርሖ ክቕጽሎዩ።

ሕቡእ ምስጢር “ፕሮጀክት ሳዋ”፡

ስለላ መርበብ ሲ.ኣይ.ኤ.ን መንግስቲ ኢሰራኤልን፡ ከምኡውን ዓበይቲ ርእሰማላውያን ሃገራትን (ጂ-8ን)፡ ንግሎባል-ረብሓኦም ኢሎም፡ ብፍላይ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ፡ ብኣፈሻ ድማ ኣብ ምሉእ ኣፍሪቃ፡ ኣንጻጻዎ ዘለው መድብ-ዕዮ ኣደ ካብኡ “ፕሮጀክት ሳዋ”። ነዚ ንምትግባር ከኣ፡ ካብ ብኣእምሮኦም ብኸብዶም ዝሓስቡ፡ ፋሺስታውያን ገዛኣቲ ደቂ ኣፍሪቃ መዚምዎ ኣለው። ካብቶም ብፍላይ ኣብ ከባቢ ቀርኒ ኣፍሪቃ ተመዚምዎ ዘለው፡ ፋሺስታውያን ዕሰባት መራሕቲ

አፍሪቃ ከአፍሪቃ አሲያን መለስ ዜናዊንም። ሓደ ካብቲ መደብ ዕዮኦም ድማ ዝሓል ውግእ (Silent War) ኣብ ልዕሊ መስኪን ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ምእዋጅም። ቀንዲ ዓላምኡ ከአ፡ ህዝቢ ኣጽኒትካ ምንጩ ቊጠባ እተን ሃገራት ንምውናን። ትሕዝቶኡ ከምዚ ኣብ ታሕቲ ተጠቒሱ ዘሎ።

ቀዳማይ፡ ገርህኛ ህዝቢ ኣፍሪቃ፡ ካብዚ ሎሚ ዘሎዎ ብዝሒ፡ ብውግእ ጥራይ ክጸንት ስለዘይክእል፡ ብዝተፋላለየ ሰብ ዝሰርሖ ቀዛሬን ተላጋብን ስሚ ዝኾነ መድሃኒት፡ ቦቶም ብስም “ግብረ-ሰናይ” ዝጽውዑ ቶኻሉ፡ ብዓለም ባንክ እንዳተሰረፉ፡ ኣብ ትሕቲ ጽላል ሕቡራት መንግስታት ዓለም (UN) ኮይኖም፡ ኣብ ውሽጢ ህዝቢ ኣፍሪቃ ሰሊኹም፡ ረዲኤት ንገብረልኩም ኣሎና ብዝብል ጉልባብ ተዋፊሮም፡ ህዝቢ ብዘይጥይት ግን ከአ ብመርዝን ቀዛሬ ሕማማትን ብምንዛሕ። ንሳቶም ድማ እቶም NGO ዝብሃሉ ሲቪላውያን ማሕበራት ከምኒ ቀይሕ መስቀልን FAO፡ Food and Agriculture Organization)፡ ንኣብነት፡- ሕማም-ኤይድስ ሕማም ቱበር-ኮለዚስን፡ ብኸምዚ ውዲትዚ ኣብ ደቡብ ኣፍሪቃ ተኣታቲዮ፡ ተፈቲኑ ድማ ሚልዮናት ደቂ ደቡብ ኣፍሪቃ ተለቢዶምዮም። ኣብ ኢትዮጵያን ኤርትራንን ተዘርጊሑ ሰብ ይምንቀኡ ኣሎ። ኢባላ ዝተባህለ ሰብ ዝመሃዞ ተጸባኢ ህዋስ (Virus) ድማ፡ ኣብ ኮንጎ ተፈቲኑ ክንደይ ህዝቢ መንቀኡ። ኮን ኢሎም ዝምሃዝዎ ቦዲራ (Cholera) ዝብሃል ሕማም ውን፡ ኣብ 2009 ዓ.ም ኣብ ዚንባሽ ኣብ ፈልፋሊ ማያት ተነስሲሱ፡ ማእለያ ዘይብሎም ደቂ ዚንባሽ ተለሒሶምዮም። ከምኡ ውን ኣብዚ ቀረባ እዋን፡ ስዓል-ጨራራ (bird flu)፡ ስዓል-ሓሸማ (severe flu) ኢሎም ዘጠመቑዎም፡ ሓደሽቲ ቀዘፍቲ ሕማማት፡ ንኸምስሉ ካብ ሜክሲኮ ዝመጸ ሓዲሽ ሕማም ኣንዳበሉ፡ ንዓለም የርዕዩዎ ኣለው። ጽባሕ ንግሆ ግን ብፍላይ ኣብ ሃገራት ኣፍሪቃ፡ እቲ ወፍሪ ክጅመርዮ። እዚኣም ቦቶም ንዓለም ክብሕትዎ ዝደልዩን፡ ጸገብ ዘይብሉ ሃርጋፋት ግሎባል ርእሱ-ማላውያንን ዝተቐመጡ፡ ተላገብትን ቀዘፍትን ሕማማት ዚኣም፡ ብመደብ መተካእታ ባሩድን ጥይትን ተባሂሎም ዝተዳለውዮም። ከም ምስምስ ዝቐርብዎ ግን፡ ድሕሪ ገለ ዓመታት ስነ-ቅርጺ ወይ ስፍሓት ዓለም፡ ነቲ ካብ ግዜ ናብ ግዜ እንዳወሰኸ ዝኸይድ ዘሎ፡ ህዝቢ ዓለም ክጸቦ ስለዝኸእል፡ ህዝቢ ዓለም ክውሕድ ኣለዎ” ዝብልዮ። እዚ ግን “ክትበልዓ ዝደለኻ ኣብ ግንባሕስ ዛግራ ትብላ” ከምዝብሃል፡ እቲ ኣብ ዝሰፍሖ ኮንቲነንት ዝነበር ዘሎ ህዝቢ ኣፍሪቃ ድዩ መሬት ዘጸብብ ዘሎ? ወይስ ህዝቢ ቻይናን ህንድን፡ ተባሂሎም እንተተሓቱኸ እንታይ ክምልሱዮም? ስለምንታይ እዩ ህዝቢ ኣፍሪቃ ንኸምንቁስ ተፈሪዩ ዘሎስ ፈሊጥናዮ ኣሎና። ንሱ ድማ እቲ መምርሒ ሃርጋፋት ልርእሱ-ማላውያን፡ ፈላሊኻ ምግዝእ ቀዳምይ መምሪሒኣም ስለዝኾነ፡ ኣቐዲሞም ብመስኪን ህዝቢ ኣፍሪቃ ይጅምሩ ኣለው። ንሱ ከአ ነቲ Charles Robert Darwin ተመራማሪ ባዮሎጂን ስነዝገምታዊ-ምዕባሌ መፍረ እንስሳታትን ደቂ-ሰባትን (Evolution theory) ተመራማሪ ዘቐረበ “ካብ ኩሎም ፍጡራት እቲ ዝሓየለ ፍጥረት ጥራይ እዩ ዝድሕን” ዝብል ስነ-ሓሳብ፡ ከም መምርሒ ወሲዶምዮም፡ ነቲ ዘይናቱ ዘይደሊ ርሕሩሕ ህዝቢ ኣፍሪቃ ከም ሕማቕ ቁጺሮም፡ ቶኻሉ ኣፍሪቃያን ዓሲቦም፡ ዝንባሌኡ መዝሚዞም ከጸንቱዎ ገልዳሕ ዝብሉ ዘለው። መሲሉዎም ድኣምበር ህዝቢ ኣፍሪቃ ግን ኣይጸንትንዮ ግን ክውሕድዮ። ሓንቲ መዓልቲ ግን ክትመጽእዮ፡ እዞም ቅወሓት ርእሱ-ማላውያን፡ ጉዳይ ኣፍሪቃ ከይወድኡ ከለው፡ ከም ኣመሎም ነንሓድሕዶም ክማናቑሱ ምኻናም ስነ-መገታዊ ሓቂዮ። ብሕልፊ ብሁግ ጅግራፊካዊ ኣቀማምጣን፡ ብፍላይ ስቡሕ መሬትን፡ ጽሩይ ኣየርን፡ ብሓፈሻ ድማ ባህርያዊ ጸጋ ዘለዎን ሃገራት፡ ካብ ጥንቲ ዘመን ኮሎንያል ጀሚሮም፡ ንኸቁጸጸሩዎን ከይደቀሱዮም ክሓድሩ ጸኒሑም። ብፍላይ ኣብ ሃገራት ኣፍሪቃን ኣዕራብን፡ ከማኡ ውን ኣብ ኣፍጋኒስታን፡ ብርኡይ ከተግብሩዎ ምሉእ ዓለም ይዕዘብ ኣሎ። ነዚ ተዋፊሮምዎ ዘለው እከይ ወፍሪዚ ድማ፡ ነዛ ኣብ ታሕቲ ተጠቒሳ ዘላ ብሃል ከም ዓላማ ወሲዶምዮም። “ወንቲ ምሬትን ባህርያዊ ጸጋን ዝኾኑ፡ ምንጩ ቊጠባ ስለዘለዎም ሓራዮም፡ እዚ ከአ ንዓና ሓደጎኛዮ። ስለዚ ካብ ርስቶምን ዓዶምን ክንሰጎም ግድነት ይኸውን”። As owners of the Land, they are harmful to us in that they are independent in their sources of livelihood. Therefore, at all costs, we must deprive them of their land. እዚ ኣብዚ እዋንዚ ኣብ ዓለም ዝርኤ ዘሎ ቅልውላው፡ ብሃንደበት ዝመጸ ዘይኮነ፡ ኣብዛ ጥቕሲ ዚኣ ተመርኩሶም ብመጽናዕቲ ዘተግብሩዎ ዘለው መደብ-ዕዮ እዩ።

ካልኣይ፡ (Military outsourcing) ዕሉማት ደቀባት ወተሃደራት ውጻኢኣም ብዙሕ ስለዝኾነ፡ (ንዋሕስና ድሕነቶም ንስትሕጋኣም፡ ከማኡ ውን ደመዞም ይኹን ክንክናም ባጀት ስለ ዘቃውሱ፡ ቢሮክራሲያዊ ሃላኹ-ሃላኹ ውን ስለዘለዎ፡ ፕራይቨት ወተሃደራት ምክራይ ይሓስር፡ ሎሚ ድማ ኣብ ዓለም ማእለያ ዘይብሎም ስራሕ-ኣልቦ ስለዘለው፡ ሕሱር ጉልበት ምርካብ ቀሊል ምኻኑ ስለዘጸንዑ፡ ምስ ግላውያን ዓባይቲ ወንቲ ባንኪን ካምፓኒታትን ተሻራኽኹም፡ ብኸራይ ወተሃደራት Mercenary ምዕሳብ

ከምዝሓይሽ ወሲኖም። ንኣብነት ከም (Black Water ብኸራይ ዝተገለጹ ወተሃደራት፡ ኣብ ውግእ ኢራቕ ብግሁድ ክፍተን ንርእዮ ኣሎና። እዚ ኣብ ኤርትራ ዝፍጸም ዘሎ፡ ፕሮጀክት ሳዋ እምብኣር፡ ሓደ ካብቲ ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ (Military outsourcing) ኣካል ኮይኑ፡ ረቂቕ ምስጢራዊ ዕዳጋ ወተሃደራት ዝክይድዮ። ኢሲያስ እሞኽእ ነቶም መንእሲያት ኤርትራ ብጥርሑ ገገፊ፡ ኣብታ ብምኸሪ ኢሲራኤላውያን ዝቈጸሙት "ቤት ትምህርቲ ሳዋ" ኣሰልጢኑ ምቕራብ ስለዝኾነ ሰርሑ፡ ካብቲ ዕዳጋ ብዘይ ቀረጽ ብጥሪኡ-መኽሰብ ጥራይ እዩ ዘለዎ። ብሓጺሩ ኢሲያስ ንባዕሉ፡ ሓደ ካብቶም ወተሃደራት ዘካርዩ ግላውያን ትካላት እዩ። ብዛዕባ ኣከፋፍላ ገንዘብ ድማ ጸገም የብሉን። መስኪን ህዝቢ ኤርትራ፡ ብቲ ኣብ ዕዳጋ ዓለም ትርጉም ዘይብሉ፡ ሓሰር-ንፋይ ናቕፋ ባጤራ ኣንዳተሳቕ ከሎ፡ ኢሲያስ ድማ መንእሲያት ደቂ-ተካሊት እንዳካረየን ሸጠን፡ ብሕሳብ ዶላር ኣሜሪካ ወይ ኤውሮ፡ ብቐጥታ ኣብቲ ጉይቶቲ ዝቋጸጹዎ ግላዊ ባንክ-ሕሳብ፡ ኣብ ሰዊዝን ሉክሰምበርግን ለንዶንን ዱባይን ወዘተ...ዘለዎ ገንዘብ ዝሓጸባ (Money Laundry) ኣፍ-ሾር ባንክታት ይመሓላፈሉ። ብዙሓት "ንሃገራዊ ኣገልግሎት" ኢሎም ዝተገፉ መንእሲያት ኤርትራውያን፡ ካብ መዓስከር ሳዋ ንግልባል ባርነት መልሚሉ፡ ነተን ንመግስቲ ኣሜሪካ ኣገዳሲ መንጪ ቍጠባን፡ ስትራተጂካዊን ዝኾና ሃገራት፡ ኣብ የመን ኣብ ሱዳን፡ ኣብ ጅቡቲ፡ ኣብ ዳርፉር፡ ኣብ ሶማሊያን ብነጻ ጉልበት ተዋፊሮም፡ ብዘይ ዋሕስነት-ህይወት (Insurance) መላስ ኣውያት ዘይብሎም ዓሪጦምዮም። ካብኡ ሃዲሞም ድማ ኣብ ምድረ-ቦዳ ሳሃራን ማእከላይ ባሕርን ይሸመሙ ኣለው። ብኻልእ ኣዘራርባ ሳዋ ኢሲያስ ሓንቲ መንእሲያት እንዳእሰልጠነ (Human Resource) ዕዳጋ መንእሲያት ዝክይደላ፡ ቦታያ እንተተባህለ ምግናን ኣይኮነን። ሓቂ ከኣዮ። ኮንስፕራሲ ኤርትራ እንተድኣ ብንቕሓት ስርሖይ ኢልካ ተፈቲሹ ዘስከሕክሕዮ። ኣብ ዝመጽእ እዋን ግን ብዓቕምና ብብቕርብ ገርና ክንዘርግሐ ኢና። ምስጢር ሳዋ ከምዚ ኢሉ ኣንዳተዕዘ ከሎ ግን፡ ገርሂ ህዝቢ ኤርትራ ሃገራዊ ኣገልግሎት ከም ሓቂ ወሲዱዮ፡ ላመይ ኣላትኒ ኣብ ሰማይ፡ ጸብኣ ግን ዘይርኣይ፡ እንዳበለ ደቂ ካብ "ሳዋ" ክምለሱሉ ቀንፊዘው ኣንዳበለ ምጽባዩ፡ ኣዝዩ ዘጉህዮ። ሎምስሞኽኦ ደቕኻ ኣብ ባሕሪ ጥሒሎም ኣንዳተባህሉ፡ ብጃምላ ይርድኡ ኣለው። ኣብዚ ዝሓለፈ ወርሒ ብድሕሪ 75 መንእሲያት ኣብ ማእከላይ ባሕሪ ጥሒሎም ተላሒሶምዮም። ስድራ-ቤቶም መርድእ ደቆም ምስ መጸም ድማ፡ ብንሂ ጣዕ ኢሎም ዝሞቱ ብዙሓትዮም። ካብዚ ዝኸፍእ ሓጥያት ከኣ የልቦን። ተሓታቲ ናይዘም ንጹሃት መንእሲያትዚኣም ግን ኢሲያስ ባዕሉን ጉይቶቲንዮም። ዋላ እቲ መንእሲያት ኤርትራ ብልብያ ኣቢሎም ንኸዳርቡ ዝወጡኦውን ጉይቶት ኢሲያስዮም። ብሓጺሩ ኤርትራ መፈተኒ(ላቫራቶሪ) ናይ ዝተፋላለዩ ሰውራት መንገዲ-ጥፋኣት ኮይና ትርከብ ኣላ። ህዝቢ ኤርትራ ኣንጻር ኢሲያስ ክሳብ ዘይተላዕለ፡ መሃንድሳት ጥፍኣት ጉይቶት ኢሲያስ፡ ካብቲ ዘውጽኡዎ መደብ ኣየንሳሕቡንዮም። ህዝቢ ኤርትራ ንኸጠፍእ ብውግእ ጥራይ ዘይኮነ፡ ረቂቕ ፕሮጀክትታት ምሂዝኻ ከኣ ክፍተን ኣለዎ ኢሎም ኣቐዲሞም ሓንጺጸሞ ስለዝኾኑ። ዓንጀገዳይ ኢሲያስ ግን፡ ሓንሳብ ብዕስነቱ ዝበልኩምኒ ክገብር ሓራይ ኢሉ፡ ኣጠግጋሙ ጠል ስለዘበለሎም፡ ኣብ መወዳእታ እንታይ ዓይነት ሕፍረት ከምዝመጸ እኳ ኣጸቢቐም ይፈልጡ እንተኾኑ፡ ሮቦተር ስለዝረኸቡ ግን እኸቢዶም ኣንዳጸግኑዎ፡ ካብቲ እከይ ስርሖም ምቕጻል ዓዲ ኣይውዕሉንዮም። ንህዝቢ ኤርትራ ድኣ ድሕራማይ ኣብ ብዓቲ ክኸኖዮምበር፡ ንኢሲያስ ግን ሓደ መዓልትስ ከም ዒቃ ሓሪጦም ምስ ጸንቀቕዎ ክጉሕፉዎም። ክንደይ ዑሱባት ሲ.ኣይ.ኤ ተተሓሪጦም በልዮም ዘይተጓሕፉ።

ስለዚ ኣብዚ ከነስተብህላሉ ዝግባእ ሓደ ነገር ኣሎ። ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ልዕሊኡ ከምዚ ዝኣመሰለ ፍርዲ ተፈሪዱ ገና ንማሕረዲ ዝተዳለወ ዕዮት ኮይኑ እንከሎ፡ ንኢሲያስን ሰውራት መሻርኹቲን ኣለልዩ፡ ኣይፋልኩምን ብዋጋ ደቅና ክሳብ ሎሚ ዝተላገጹኩም እዋን ይኣክል ኢሉ፡ ተጠርኒፉ መኪቱ ክልዓል ኣለዎ። መንእሲያት ኤርትራ ኣብ ማእቶት ተዋፊሮም ቤተ-ሰባምን ሃገሮም ክንዲ ዝሃንጹ፡ ብብላሽ ግዳይ ሰውር ዘመናዊ ዕዳጋ ባርነት ክኾኑ እንዳተዓዘብና፡ ኣብ ውሽጥን ኣብ ወጻኢን ዘሎና ህዝቢ ኤርትራ፡ ትም ኢልና ክንርኢ ኣዝዩ ዘሕንኽን መፈጠርካ ዘጽልእንዮ።

ሳልሳይ ኣብ ትሕቲ ጽላል ሕቡራት መንግስታት ዓለም (UN)፡ ብስም ግብረ-ሰናይ ዝጽውዓ ሲቪላውያን ማሕበራት ተተቐጺሮም፡ ገዳይምን ጡረተኛታትን መኰንናት ሲቪል ተኸዲኖም፡ ሓገዙቲ ተመሲሎም ኣብ ውሽጢ ህዝቢ እንዳሰለኹ፡ ንህዝቢ ብጃምላ ዘጥፍእ ሰውር መድሃኒታት እንዳዳደሉ ረቂቕ ወተሃደዊ ዕዮታት ምክያድ። ንኣብነት ከም FAO: Food and Agriculture Organization፡ ካልኣት ምስዮናውያን ተመሲሎም ንድኻታት ንሕግዝ ኣሎና ኣንዳበሉ ድኻታት ዘጥፍኡ። እዚኣቶም ድማ ኢሲያስ ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ከምድላዮም ክንቀሳቕሱ ፈቐዱሎምዮ። ንኸምስል ግን ሰጉጉዮም ይብል። እቲ ዝዓበዩ ኣብ ማእከል ኣሰመራ ዝርከብ US-Aid ግን፡ ምስ ቤት ጽሕፈት UN ተላፊኑ፡ ኣብ ኤርትራ ብጉልባብ ረዲኤት ብሰፊሑ ሰውር ስለላዊ ወፍሪ የካይድ ኣሎ።

አርሕቅ አቢልና እንተራኢና ድማ፡ ብደም ኤርትራውያን፡ ንረብሓቶም ዘይተመዘመዘ ባህርያዊ ሃብቲ ኣፍሪቃ፡ ክውንጉ ላዕልን ታሕትን ዝብሉ ዘለው ባዕዳውያን መንግስታት ምኃኑ ክንግንዘብ ንክእል። ስለዚ ኣብ መደምደምታ፡ እቲ ቀንዲ ዓላማ ፕሮጀክት-ሳዋ፡ ብጉልባብ “ሃገራዊ ኣገልግሎት” መንእሰያት ኣሰልጢንካ፡ ንርእሱ-ማላውያን ብቅሩብ ገንዘብ ብምክራይ፡ ግዳይ መምልእ ማሕፉዳ ባዕዳውያን ግሎባል ፕላየርስ ይኹን ኣለው። ስለዚ ከኣ ኢሲያስ ንረብሓን ምዕባሌን ሃገር ክንዲ ቅንጣብ ኣሲቡ ከምዘይፈልጥ፡ ብሕልፊ ሎሚስ ተጋሂዶዮ። ካብዚ ዝኸፍእ ረቂቅ ፕሮጀክት-እከይ ስለዘዮሎ ከኣ፡ ህዝቢ ኤርትራን ሰራዊቱን መኪቱ ጸረ ኣይተ ኢሲያስ ክልዓል መድረኽ ይጠልቦሎ።

ዝምድና ኢሲያስን ኣባላት ፖሊት-ቢሮ ወይኔን

ዝምድና ኢሲያስን ኣባላት ፖሊት-ቢሮ ወይኔን፡ ካብ እዋን ሰውራ ጀሚሩ መትከላዊን ዓሚቅን እዩ። እዚ ደባዊ-ወራር ተባሂሉ ዝተወልዓ ኩናት ግን፡ ብባዕዳዊ ስለላ-መርብብ ዝተሓንጸጸ፡ ኮነ ኢልካ ንክልቲኤን ሃገራት ኣናቅትካ፡ ሓይሊ ወተሃደር ክልቲኣኤን ሃገራት ንምሕምሻሽን፡ እቲ ሕልሚ ልዑላውነት ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ሓዲግ መዲግ ንምእታውንዮ። ኣብቲ ውሽጢ ዝምድናታት ፖሊት-ቢሮ ወይኔን ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን ኣቲና ምትንታን ክገፍሓና ስለዝኸእል፡ ምስ ጉዳይ ፕሮጀክት ሳዋ ኣተሓሒዝና ጥራይ ብመጠኑ ክንትንትን ክንፍትን ኢና።

ንኣብቲ ጽምብል “ቀዳማይ ዙርያ ሳዋ”፡ ካብቶም ምስ ኢሲያስ ናይ ሓደ ቅርሺ ክልተ ገጽ ዝኹን፡ ዓበይቲ ሰብ-ስልጣናት ኢ.ህ.አ.ዲ.ግ. ኣቶ ስብሓት ነጋ፡ ብወግዒ ተረኽቦም ነበሩ። ኣብቲ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ኣብ ዓይጋ-ፎርም (www.aigaforum.com)፡ ብዛዕባ ኩነታት ኤርትራ ቃለ-መጠይቅ ክገብሩ ከለው ድማ፡ ወያኔ ንኤርትራን ህዝባን ከምዝሕለቐን፡ ካብ ውድባት ኤርትራ ንላዕሊ ንኤርትራ ከምተቃለሱን፡ ብሕጂውን ንኤርትራ ዝደፍር ሓይሊ ኣንተድኣ መጺኡ ከምዝቃለሱላን ከይሓፈሩ ኣውሪዮምዮም። እቲ ሓቂ ግን፡ ካብቶም ንኤርትራ ፋሕ ብትን ንክእትዋ ስርሒይ ኢሎም ብስውር ተመዘዘም ዘለው፡ ምኡር ኣባል ፖሊት-ቢሮ ወያኔ፡ ኣቶ ስብሓት ነጋ፡ ኣቶ ሕቡር ገብረኪዳንግዮም። ኣቶ መለስ ዜናዊውን፡ ኣብቲ ዝሓለፈ ወርሒ ሓምሌ፡ ምስ ኣዝማሪና ኮም ዝገበሩዎ ቃለ-መጠይቅ፡ ኤርትራ ንመለስ ዜናዊ፡ ካብ ኢሲያስ ንላዕሊ ከምትብጽሖም ለፍሊጮምዮም። የቐንዮልና ኣቶ መለስ። ኣናፍራ ቁቋሕ ዘይፈለጠሰ ኣይሃዳናይን። ኣቶ ለገሰ ዜናዊ ግን ዕዮ ገዛእም ኣንተ-ዝገብሩዶ ኣይምሓሾምን ነይሩ፡ ኣብ ክንዲ ቦቲ ጅግና ህዝቢ ኤርትራ ዝዋራዘዩ? ጉዳይ ኦሮሞን ጉዳይ ኣምሓራን ዘይፈትሑ። ክንደይ ብህዝቢ ኤርትራ ዝተዋራዘዩ መራሕቲ ኢትዮጵያ፡ ብሰንኪ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝገበሩዎ ግፍዒ፡ ብሕፍረት ተሰናቢቶምዮም። ኣቶ ለገሰ ዜናዊን፡ ኣቶ ስብሓት ነጋን፡ ነዚ ታሪኽዚስ ዘንጊዮም ማለት ድዩ? ኣይፋልኩምን። እቲ ኣብ ጊዜ ዮውሃንስ ራብዓይን፡ ሸቃ ኣሉላን ብጀጋኑ ኤርትራውያን ዝልገስ ዝነበረ ጅግንታዊ ረዲኤትስ ኣወጊንና ንግደ። ብ1991 ዓ.ም. ሰራዊት ወያኔ ንኣዲስ ኣበባ ክቈጸጸሩዎ ዝኸኣሉ፡ ብረዲኤት ከቢድ ብረት ህ.ግ.ሓ.ኤ.። ከምዝነበረ ኣቶ ስብሓት ነጋን፡ ኣቶ ለገሰ ዜናዊን ረሲዕኩም ዲኹም? ንህዝቢ ኤርትራ ራእዩኡ ጋህዲ ከይከውን፡ ፋሕ ብትን ክብል ኣንተድኣ ኮይኑ ሕልምኹምሲ ኣይግድን። እዚ ውዲት እዝስ ንሃይለስላሴን ንመንግስቲ ሃይለማርያምን ኣየድሓንን። ተመክሮ መንግስቲ ንጉስ ሃይለስላሴን ትምህርቲ ዝኸነኩም መሲሉና ነይሩ። እስከ ነታ ብወናም ብረኽት መንግስት ኣብ፡ ዝተደርሰትን ዝተዘመረትን ዜማ ደገምኩም ስምዑዎ። እቲ መልእኽታ ብዘይቀላለም፡ ኣብ ስምዒት ዝተመርኮሰ ኣይኮነን። ሓቀኛ መልእኽቲ ህዝቢ ኤርትራ ዝሓዘት መዝሙርያ። ከምዚ ክንብል ከሎና ግን፡ ንኣቶ ኢሲያስ ንኢድና፡ ንኣቶ ለገሰ ዜናዊ ንነቅፍ ዘሎና ከይመስለኩም። ንሕና ማእከልና ጭቀን ህዝቢ ኤርትራን፡ ህዝቢ ኢትዮጵያን ብቐዕን ፍትሓዊን መራሒ ንክረክብ እዩ። ኮይኑ ግን እዚ ክልተ ህዝብታትዚ ክሳብ ሎሚ ቅንዓት መራሕቲ ክረክብ ኣይተዓደለን። ኣብቶም ሎሚ ደይቦም ጽባሕ ዝወርዱ መራሕቲ ኣንተኸነውን ኣምነት የብልናን። ኣብቶም ክሳብ ዝሞቱ ዝገዛኡ ፋሺስታውያን ግዛእቲ፡ ከም ብዓል ኢሲያስውን ኣንተኸነውን ባህንም የብልናን። ብፍላይ ህዝቢ ኤርትራን ህዝቢ ትግራይን፡ ብሓፈሻ ድማ ህዝቢ ኦሮሞን ኣምሓራን፡ ወይ ድማ ህዝቢ ኢትዮጵያ ብጠቐላላ፡ ጭቀናት ኣሕዋት ድኣምበር ጽላን ቅርሕንትን ከምዘይብሎም ከነረጋግጸልኩም ንፈቱ። ሓደ መዓልቲ ሓኢሮም ዘድግሙላ ዕለት ግን ክትመጽእያ።

ካብ ኢሲያስ ናብ መለስ፡ ካብ መለስ ናብ ኢሲያስ፡ ምሳኻ በጃኻ፡ ምሳኽ ወይልኻ ኣንዳበልና ምልኻዕ ግን፡ ካብ ዝብኢ ናብ ቶኹላ ምንጋዕ ስለዝኸነ ኣይፋልናን ምስህዝቢ ድኣ። ኣይፋሉን ኢሲያስን ኣቶ መለስን ግን፡ ሓባራዊ ጸረ ክልቲኡ ዝኹን ሕቡእ ኣጀንዳ ዘለዎም፡ ናይ ሓደ ቅርሺ

ክልተ ገጽ ምዃኖም፡ ብሓልፊ አብዚ እዋንዚ፡ እቲ ንቅሕ አካል ኤርትራዊን ኢትዮጵያዊን በጸሐዎዎ። ብዙሕ ከይጸውና ድማ መወዳእትኡ ከነርክበሉ ኢና። እይተ መለሰን አይተ ስብሐትን፡ እስከ ነፃ ብወናም በረከት መንግስትአብ ዝተደርፈት ደርፊ ተኻታተልዎ፡-

ለዋህ ልበይ ክፋእ ዘይለመደ
ተቐይሙ ሕማቕ ምስተፈደ።

አጽሊለዮም አብ ዳዕሮይ ገረበይ
አደቁሰ አብ ንእደይ መደበይ
ሓገዘዮም ሰጊረ ንደበይ።
አዕጢቐዮም ሕዛበይ ዝናረይ።

መን ክድቅስ ንኤርትራ ወሪሩ
መን ክስሕቕ ንህዝበይ አዕገርጊሩ
መን ክቐስን ነገር አሳዊሩ።

አዓዊቱ ካባ ዘገምገሞ
አብ መንበር ነገስታት ዘኸደሞ.....
ዝኸግዮ ጉድጓድ ባዕሉ ይደርገሞ....

ካብዚ ሓሊፍና ካልእ መረዳእታ ከኻቕርበልኩም ግዜ የብልናን። የቐንዩልና።

ሓርበኛታት ተቃዋሚቲ ደቂ ሃገር፡ አብ ሳዋ ዝነበርም አረአእያ፡

ድሕርቲ “ሳዋ” ዝተአወጀሉ ፈለግ-እዋን፡ ተረፍ-መረፍ ግዳይ ኢሲያስ ዝኾኑ ሓርበኛታት ምኹራትን፡ ምኹራት ፖለቲካ ተመራመርትን ንርሑቕ ጠመትን፡ ደቂ ሃገር፡ ዝሰምዓም ድኣ ስኢኖም እምበር፡ ክንደይኳ ዓው ኢሎም ወፍራ-ሳዋ ወፍሪ ባርነትዮ፡ ብህጽጽ ደው ክብል አለዎ፡ ክብሉ አውያቶም አስሚዖምዮም። ከምዚ ዝስዕብ ክብሉ ስለዝተቃወሙ ግን፡ ተቐንጺሎምን ተአሲሮምንዮም። ካብቲ ዝጠርዑዎን ዘስምዑዎን አውያት ከአ ብኸፊሉ ከምዚ ነበረ፡- “መንእሰይ ኤርትራ ን30 ዓመታት ዝአክል ከርተት ኢሉ፡ መዘና ዘይብሉ መሰዋእቲ ከፊሉ፡ ነጻነት ሃገር አምጺኡ ከብቅዕሰ፡ አብ ክንዲ መቐረት ሓርነት እንዳአስተማቐረ፡ ብቐሳነት አብ ትምህርትን ምርምርን አተኸሩ ብድልዮቱ ሃገሩ ዘማዕብል፡ ሕጂ ከአ እንደገና ተገዲዱ ንመሮር ክወፍርስ ሃዮንታዮ። እዚ ብጉልባብ “ሃገራዊ አገልግሎት” አምሲልካ፡ ንኸትበጽሖ ትደልዮ ሰውር ኢጀንዳ፡ ንምትግባር ዝግበር ዘሎ ውዲታዊ መደብምበር፡ ጥዕና ዘለዎ መደብ አይኮነን። ጉጅላ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. ብሓቂ ብጉዳይ ህዝብን ሃገርን ዝሓሊ እንተድኣ ኮይኑ፡ ቅድሚ ሰውር ኢጀንዳ ዝሓዘ ፕሮጀክት-ሳዋ ምእዋጅ፡ ብዙሓትን አዝዮም አድሊይትን ዘይተመለሱ መደብ-ዕዮታት ክምልስ ምተገብእ ነይሩ። ንመረዳእታ፡- ሕቶ ሕገ-መንግስቲ (ቅዋም)፡ ሕቶ ቀጠባዊ ቅርጺ፡ ሕቶ ሰብአዊ መሰልን ዲሞክራሲን፡ ከይተመለሱ ተደጉሎም ከለው፡ ሰውር ኢጀንዳ ዘለዎ ወፍሪ ባርነት ምእውጅ፡ ሃውተታዮ”። እቲ ብስምዒትን ብፕሮፓጋንዳ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.፡ ዝደንዘዘ ውጽዕ ህዝቢ ኤርትራ ግን፡ ነቲ አውያቶም ሰሚዑ ንእከይ ፕሮጀክት-ሳዋ አለልዮ፡ መኪቱ ክግግቶ አይተላዕለን። ከምዚ ኮይኑ ከብቅዕ ግን፡ ኤርትራዊ መንእሰይ እኳድኣ ብዘይ ድልዮቱን ድልዮት ወለዱን ብቐጸለ፡ ብሃንደበትን ብቐስብን ካብ ጽርግያን ካብ ገዝኡን፡ ተተገፊፋ ክሳብ ሎሚ ንሳዋ ይጓረት አሎ።

ነብያትን ብጽሓትን፡ ንረብሓ መጻኢ-ወለዶ አርሒቕም ዝጥምቱ፡ ወራዙትን ዓበይቲ ዓድን ዘለዋ ሃገር፡ እንዳ ማዕበለትን በልጸገትን ትኸይድ። ኤርትራ ድኣዎ አርሒቕም ዘይጥምቱን፡ ካብ ብኣእምሮኦም፡ ብኸብደም ዝሓሰቡን፡ ሓቢሮም ዝበልዑምበር ሓቢሮም ዘይቃለሱ ዜጋታት ስለዘለዋ ድያ፡ ዝካላኸለላ ስኢና ህዝባ አንዳበተኸ፡ ግዳይ ወረርህታ-ባዕዳውያን ሓይልታት ክትከውን ትቃራረብ ዘላ? እሞ አብ ኤርትራ ነብያትን ብጽሓትን፡ ጀጋንን ሓርበኛታትን ስለዝበተኸ ድዮም፡ መለሰን ኢሲያስን ብኸርክኩት መሳርሒ ባዕዳውይን ኮይኖም፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዝላገጽሉ ዘለው? ወይስ ገና አሎና ዝብሉን ዝብላን፡ ደቂ ሃገር አለውና ወይስ አለዋናየን? ንመራሕቲ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን መሻርኽቶም ኢ.ህ.አ.ዲ.ግ.ን ድኣ-ይመስሎም ይኸውንምበር፡ ህዝቢ ኤርትራ-ስ ይውሕድ ድኣምበር ፈጺሙ አይጸንትንዮ። ሓደ መዓልቲ ድማ ረሳሕ ተሪኽ ዕሱባትን፡ መጋበርያ ባዕዳውያንን፡ ክጉሓፍዩ! እቶም ጭቀናት ህዝብታት ድማ ሓቢሮም ከድግምሉዮም።

እቶም ጸለመን (Defamation) ምዝመዛን-ሓሶትን (Manipulation) ዝስንቆም መሃንድሳት መራሕቲ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ. ግን፡ በቲ ልሙድ መምሪሑኦም፡ ግድል (Problem) → ምድሕርሓር (መልሱ-ግብሪ) → (Reaction) → ፍታሕ፡ (Solution)፡ ማለት ዝቐደመ ግድል መሰረታዊ ፍታሕ መታን ከይረክብ፡ ሓድሽን

ምጽእተኛን ሽግር ኩነት ኢሎም አንዳመሃዙ፡ ነቲ ኣውራጃን ወሳንን ሽግር ህዝቢ ኤርትራ መታን ከይፍታሉ፡ ኣብዘይ ፍጹም ተስፋ ዕንክሊል እንዳበለ ላሕ ክብልዮም ስዉር ኣጀንዳ ሳዋ ምሂዞም፡ ኣውራ ሓንጻጽቲ መሃንድሳትዚ መጽኅት መንእሰይ ወለዶ ዝኾነ ፕሮጀክት-ሳዋዚ ድማ፡ ጎይቶት ኢሲያስ ስለላ-መርብብ እስራኤልን ኣሜሪካንዮም። ኢሎም ዝተቐወሙ ሓርበኛታት ደቂ ሃገር፡ ብጸልማት ብብሓደ ተኣርዮም፡ ብዙሓት ከኣ ተቐንጺሎም ዝተረፉ ከኣ፡ ክሳብ ሎሚ ኣብ ኣብያተ-ማእሰርቲ፡ ብባርባራዊ ኣተሓሕዛ ይሳቐዮለው። ስለዚ ድማ ፕሮጀክት-ሳዋ ዓላማኡ ንርብሓን ኣገልግሎት ህዝቢ ኤርትራ ዘይኮነሱ፡ ንረብሓ ባዕዳውያን ከምዝኾነ ተጋሂዱዮ።

“ፕሮጀክት ሳዋ” ዘመናዊ ባርነትዮ።

ብሮጀክት “ሳዋ” ኣብቲ ባሕርይ ኣዋጅ ኣኳ፡ “ሃገራዊ ኣገልግሎት” ኣንተካበረ፡ ጸኒሑ ግን ገና ብግስ ከይበለ፡ እቲ ብትእዛዝ ጎይቶት ኢሲያስን መለስን ባዕዳውያን ዝተሓንጸጸን፡ ብመሃንድሳት ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን ወያኔን ንክትግበር ዝተበገሰን ደባዊ-ኩናት ትወልዱ። እቲ “ሃገራዊ ኣገልግሎት” ዝነበረ ከኣ ኣብ “ምክልኻል ሃገር” ተቐይረ። ባሕርይ ወፍሪ ናይዚ ፕሮጀክትዚ ከኣ፡ ንቡር ዘይፈተኑ መንእሰያስ ቀዳምይ-ዙርያ ድማ፡ ኣብ ኩናት ባዳመ ተጠቢሶም መላስ ኣውያት ዘይብሎም ተረፉ። ሓዲሽ ዕንክሊል ተፈጠሩ ድማ፡ ክልተ ኣሕዋት ዝኾኑ ህዝብታት፡ ብፍላይ ህዝቢ ትግራይን ህዝቢ ኤርትራን፡ ብሓፈሻ ድማ ህዝቢ ኢትዮጵያን ብሰንኪ ከድዓት መራሕቶም ተቐሓሐሮም። ድሕሪቲ ካብ ክልተ-ሚእቲ-ሺሕ (200.000) ንላዕሊ መንእሰያት ኤርትራን እትዮጵያን ዘጸነተ፡ ኣሞክላ ትርጉም ዘይብሉ “ደባዊ-ኩናት”፡ ኣንተኾነውን ኣብ ክንዲ ሓባራዊ ፍታሕ ፈጠርካ፡ ንህዝብታት ኢትዮጵያን ኤርትራን ብሰላም ከምዝነበሩ ምግባር፡ መርሖቲ ኢህግዲፍን ወያኔን ንህዝቢ ኣብ ሓሸውዮ ኣእትዮሞ ዘርምዘርሞ ከትርፉም መሪጸም። ጎድዮ! እቲ ካብ ኩሉ ዘሰደምም ጎዳም ተዋሰኦ ድማ፡ እቲ ኣብ መንጎ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን መሻርኽቶም ኢ.ህ.አ.ዲ.ግ.ን ዝተወልዱ ኩናት ጠጠው ኢሉ። ደብ ድማ ብቪርችዋል ደብ ተሓንጺጾ ኣንዳተባህለ፡ “ሳዋ” ከም ልሙድ ወፍሪ ተወሲዱ፤ መንእሰያት ኤርትራ ብፍቶት ዘይኮነ፡ ብግዲ ካብ ንእደምን ዓራቶምን፡ መኣዲ ትምህርቶምን ብሃንደበት ተተገፍፎም ገና ብግዲ ይወፍሩ ኣለው። ወፊሮም። ካብ ቀዳማይ ዘርያ ጀሚሩ ከኣ፡ ድሮ 24 ዙርያ በጺሑሎ። ብኸምዚ ድማ መንእሰይ ኤርትራ፡ ክሳብ ሎሚ፡ ን“ሃገራዊ-ኣገልግሎት” ከይዱሎ፡ ካብ “ሃገራዊ-ኣገልግሎት” መሊቐ ከብሊሉ ኣሎ። ዝብል ወረምበር፡ ንዓዲ ተመሊሱ ንቡር መነብሮኡ ይገብር ኣሎ። ዝብል ኣይሰማዕን ኣሎ። ስለዚ ከኣ እቲ “ሃገራዊ-ኣገልግሎት” ዝብሃል ውዲታዊ-ፕሮግራም፡ ኣብ ዘመናዊ ባርነትን ወይ ከኣ ምጽናት መንእሰይን ወለደን ተቐይሩ ይርኤ ኣሎ። እቲ ጽዮፍ ብኢሲያስ ዝቐርብ ምስምስ ግን፡ ወያኔ ጠራሮ ስለዝቐንኡልና፡ ዘይሓሰብናዮ ጎዳይ ደብ-ባዳመ እጋጢሙና። እቲ “ሃገራዊ-ኣገልግሎት” ዝብሃል ኣብ ምሕላው ደብ ቀይርናዮ ኣሎና። ደብና እንተ ተሓንጺጾ ግን ኩሉ መንእሰይ ክጣየስዮ። ዝብልዮ ነይሩ። እቲ ካብ ኩሉ ዘሰደምም ግን፡ ባዕሉ ኢሲያስ ቡቲ ኣብ መበል 17-ዓመት ጸንብል ብዓል ነጻነት 2008 ዓ.ም. ዝሃቦ መደረ፡ ጎዳይ ደብ ከምዝኸተመ፡ ፋይል ጎዳይ ምሕንጻጽ-ደብ ድማ ከም ዝተገጸወ ተጠሊዑ ንህዝቢ መዲሩሎምዮ። ንመረዳእታ ካብቲ ኢሲያስ ኣፈወርቐ ብዕለት 24 ግንቦት 2008 ዓ.ም. ንህዝቢ ዝገለጸ ቃል ብቐሎ፡-

“መበል 17 ዓውደ-ዓመት ናጽነትና፡ ልዑላውነትና ተደረጎ ዝደልደለላ፡ ኣጋጣሚትያ ክትብሃል ትክእል። ድሕሪ ውሳኔ ኮሚሽን ደብ፡ ኣብ ሚያዝያ 2002 ዓ.ም. ቀያዲን መወዳእታን፡ ውሳኔ ኮሚሽን ደብ ብምምልካት፡ ኣብ ባይታ ምእንቲ ከይትግበር፤ ምምሕዳር ዋሺንግተን ንባይቶ ጸጥታ፡ ከም ጅሆ ሒዙን ኣማሲኦን፤ ኣብ መወዳእታ ዘይብሉ ኮለልን ምህውታትን ንኸውጥጠና፡ ሕጊግ ኢሉ ከይሰለጠ ስለዝተረፈ፤ ቡቲ ሓደ ወገን ንምርጫታት ኮሚሽን፡ ንተራኡ ከዋስንን ዘካየደ ህቀናታትውን ከይተግወተ ምስ ተረፈ፤ ቡቲ ካልእ ኮሚሽን ደብ ብዝወሰደ፡ “ቪርችዋል-ምሕንጻጽ-ደብ” ንስሙ ምምልካት ደብ ብዝብል፡ መደምደምታ ውሳኔ ደብና ተመልኪቲ፡ እቲ ፋይል ተግጽዮ ምህላው፡ ዘተኣማምን ኣገዳሲ ምዕባሌ፡ ኣብ ምድራዕ ናጽነትና ልኡላውነትናንዮ።”

ኣዩ ጎድ! ጎዳይ ደብ ቡቲ ኮሚሽን ደብ ዝወሰኖ ውሳኔ፡ “ቪርችዋል-ምሕንጻጽ ደብ”፡ ትርጉሙ ብቋንቋ ትግሪፍ፡- ንስሙ ምምልካት ደብ እንተድኣ ኮይኑ፡ እቲ ፋይል ጎዳይ ምሕንጻጽ-ደብ ከኣ ካብ ትግጽወ ድኣ፡ እቲ ዙርያታት ክሳብ ንሓዋሩ ዝቐጽል ዘሎኽ ስለምታይ እዩሙ? ኢሲያስን መራሕቲ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን፡ የማነ ማንኪን፡ ሓጎስ ክሳን ኣብርሃ ካሳን ወዘተ...፡ መሻርኽቶም መራሕቲ ኢ.ህ.አ.ዲ.ግ.፡ መለስ ዜናውን ስብሓት ነጋን በረኸት ስምኣንን ስዩም መስፍንን ግን፡ ነቲ

ንህዝቢ ኤርትራ ፋሕ-ብትን ዘብል ሰውር ኣጀንዳ ኣጸቢቐም ይፈልጉዎቦም። ስለምንታይ ከምኡ ይኸውን ኣሎውን፡ ኣዳዕዲያም ይፈልጡዎቦም። ንገርሂኛ ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን ግን ተኸባሉዎ ኣሎ።

ኢሲያስ ብፕሮጀክት-ሳዋ ኣመሳሚሱ፡ ክበጽሖ ዝደልዮ ሰውር-ሸቶ፡ ነቶም ተመራመርትን ፈተሽቲ ምስጥራት ስለላን-ኩለላን ሰውር ኣይኮነን። ሰውርን ንጹርን ውዲታዊ ዓላማ ግን ኣለዎ። ብፍላይ ኣብ ኤርትራ፡ ካቢነት ኢሲያስ ኣብ ከተማ ኣስመራን ከተማ ምጽዋዕን ሓኪሉ፡ ከምድላዩ ንህዝቢ ክጭቀኑን እንተድኣ ኮይኑ፡ ሓይሊ-መንእሰይ ካብ ከተማታት ኤርትራ ንመዓስከር-ሳዋ (Concentration Camp) ክዳገጉን ኣለዎ። እዚ ኣብ ሳዋ ዘሎ መንእሰይ ኤርትራ፡ ሓንቲ መዓልቲ እንተድኣ ተፈጻሒን ተጣይሱን ድማ፡ ስልጣን ካቢነት ኢሲያስ ከምዘይወዕልን ከምዘይሓድርን፡ ኢሲያስ ኣጸቢቐ ይፈልጥዮ። ነዚ ስለ ዝፈልጥ ድማ ኢሲያስ ብህይወቱ ክሳብ ዘሎ፡ ወፍሪ ብርነት ዋርሳይ ደው ኣይከብሎንዮ። ህዝብን መንእሰይን ተቈጠዑ፡ ኣምቢ ንውዲት ሳዋ ዝብል ጭርሖ ኣልጊሉ ኣንተድኣ መኪቱ ግን፡ እከይ መደብ-ዕዮታቱ ሳዋ ነበረ ተባሂሉ ክተርፍዮ። ባርነታዊ ሓለት መንእሰይ፡ “ጽርግያ ኣግፋሕና ቢንቶ ሰራሕና፡ ሓጽብታት ኩዓትና” ድማ ተዋሳኦ ኮይኑ ክበንንዮ።

ሎሚ መንእሰይ ኤርትራ፡ መጻኢ ዕድል ከምዘይብሉ ስለዘለለዮ፡ ካብ መዓስከር ሳዋ ነነፊጽ፡ ንምድረ-ብዓን ስሃራን፡ ማእከላይ ባሕሪን ክዓርብ ይርከብ። ገለገል-ወብሰይታት ድማ፡ ኣብ ክንዲ ነቲ ጠንቂ ኣለልዮን፡ ፍታሕ ዘናድያ መንእሰያት ኣብ ቀላይ ጥሒሎም፡ ኣብ ምድረብዓ ተደፊኖም ኣንዳበላ ኣውያት ጥራይ የርድኣ ኣለዎ። እቲ ቀንዲ ጠንቂ ናይዞም ኣብ ቀላይን፡ ኣብ ምድረብዓ-ሰሃራን ዝዓርቡ ዘለው መንእሰያት፡ ኢሲያስን ልኣኸቱን ከምዝኾኑ ንህዝቢ ዘረድኣን፡ ህዝቢ ድማ ነቶም ፋሺስታውያን ገዛእቲ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን፡ ከምክቶም ከምዘለዎ መጽዋዕታ ዝገብራን፡ ብህዕባ ሳዕቤን ጥራይ የውርያ ኣለዎ። ርግጽዮ ኣብ ሓደ ሕብረተ-ሰብ ወሳኒ ሓይሊ መንእሰይ እዩ። ኣብ ግዜ ሰውራውን እንተኾነ መንእሰይ እዩ፡ ኣብ ህጅምን ኣብ ዓውዲ ውግእን ኣንዳተጠብሰ ተሰዋኡ። ንኢሲያስ ድማ ኣብ ስልጣን ንኸመጽእ ዝገበረ።

“ፕሮጀክት ሳዋ” ሰላማዊ ውግእ (Silent War): ወይ ከኣ ሓደ መቀላጠፊ ምንካይ ህዝቢ (Population Reduction) እዩ።

እዚ ፕሮጀክትዚ ኮነሎም ብመደብ፡ ኣማኸርቲ ኢሲያስ ዝሓንጸጽዎዮ። ሓደ ኣካል ናይ ድምጺ ዘይብሉ (Silent War) ረቂቕ ውግእ መበል 21 ክፍለ-ዘመን፡ ከምኡውን ምንካይ ቀጽሪ ህዝቢ ተባሂሉ ዝተወጠነዮ። ዋላኳ ኢሲያስ “ቢንቶ ነግፍሕ ኣሎና፡ ጽርግያ ንስፍሕ ኣሎና፡ ሓጽብታት ንኸዕት ዘሎና” ኣንዳበለ፡ ዝኣረገ ኣርቲቭ ፊልምታት ብድምጺ ኤሬይ እንዳዘርግሑ፡ ነቲ ገርሂኛ ህዝቢ ኤርትራ፡ እንተጠበሮ፣ እቲ ሓቂ ግን ብስም ወፍሪ ዋርሳይ ይክኣሎ፡ ንኹሉ ክሰርሕ ዝኸእል ውጽዕ ህዝብና፡ ነጻ ጉልበቱ ብባርነታዊ ውዲት መዝሚዞ፡ ሕልንኡን ኣእምሮኡን ኣልሚሱ፡ ካብ ግላዊ ማእቶትን ምርምርን፡ መሰረታዊ ማሕበራዊ ናብራኡን ዘርምዘርም ንምትራፍዮ። ካባኡ ሓሊፉ ከኣ፡ ነቲ ዘተግብሮ ዘሎ እከይ መደብ-ዕዮ ዝጸብኡ ደቂ ሃገር፡ ብማእሰርትን ቅንጽላን ምድሰካልን ጽልጻላን ትንፋሱ የምልቕ ኣሎ። መንእሰይ ካብ መዓስከር እንዳ ነፊጸ፡ ኣብ ስደትን ኩብለላን ይዓርብ ኣሎ። እዚ ኩሉ ብቅድመ-ግንባርነት ኢሲያስ ዝሰለጠ ዘሎ ውዲትዮ። እቲ ዘገርም ድማ፡ ብደም ህዝቢ ኤርትራ ገርካ፡ ህዝቢ ኤርትራ ዘይኮነስ፡ ጉይቶት ኢሲያስ ንኸረብሕሉ ጥራይ እዩ። ኣዚ ኩሉ ሃለኹ-ለኹ ኢሲያስ፡ ትእዛዝን ምዕዶን ጉይቶቱ፡ ኣብ ግብረ ንውዓል እንተዘይኮይኑ፡ ንድልየት ህዝቢ ከቶ ሓሲቡ ኣይፈልጥን። ካብ “ሚእቲ እቶት ሚእቲ ሓሶት” እንዳነዝሑ ግን፡ ሓቂ ንኸምስል ንህዝቢ ኤርትራ፡ ገና ኣእምሮኡ የደንዝዞሎ። “ብሞት ዘይኮነስ ብሕልፊታት ብኸዩ” ከምዝብሃል፡ እቲ ሰውር ሓቂ፡ ኢሲያስ ከም ሪሞት ኮንትሮል፡ ኣገልጋሊ ስለላ-መርብብ እስራኤልን ኣሜሪካን ኮይኑ፡ ወለዶ ህዝቢ ኤርትራ ኣጽኒቱ፡ ነታ መሬት መዓንደሪን ሕሳብን እስራኤላውያን ንኸገብራ ጥራይ እዩ። ብኸልእ ኣዘራርባ፡ መንእሰይ ኤርትራ ብሰንኪ ኢሲያስ፡ ግዳይን መሳሊጢ ቅድድም ዓለም-ለኸ መንጩ ቍጠባን እስትራተጂን ኮይኑ፡ ላሕ ንኸብል እዩ። ወይ ድማ ግዳይ ግሎባል-ፕለየርስ ንምግባርዮ።

ሕቡእ ምስጢር ምምስራት “ሳዋ”

ሕቡራት ኣሜሪካን መንግስቲ ኢስራኤልን፡ ዓበይቲ ርእሰማላውያን ሃገራትን (ጂ-8ን)፡ ንግሎባል-ኣፕሪሽን ኢለን፡ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ዝመደብኦ መደብ-ዕዮ ንምስላጥ ተባሂሉ ዝተመዘዘ፡ ካብቶም ኣፍሪቃውያን ዕሰባት ፋሺስቲ ሓደ ኢሲያስዮ። መንግስቲ ኣሜሪካን ኢስራኤልን፡ ተሓባበርቶም

ኤውሮጳ-ሕብረትን፣ ንኢሲያስ ገንዘብ አንዳኸፈሉ፡ ምኩራት-ኤርትራውያን ወተሃደራት ከም (Black Water) ተኸርዮም፡ ንሓያሎ ዓመታት ካብ መዓስከር ሳዋ ንራቶምምዮም። ንኣብነት ኢሲያስ ኣብቲ ንመግስቲ ኣሜሪካ አገዳሲ ዝኾነ ስትራተጂ፡ ወራራት ኮንጎን ሱዳንን ሶማሊን፡ ንምሳሌ ብደም መንእሲያት ኤርትራ ዓቢ እጃም ኣበርኪቱዮ። መንእሲያት ኤርትራ ከኣ ንመምልእ ማሕፋድ ኢህግዲፍን ጎይቶቶምን መላሰ ኣውያት ዘይብሎም ከምዝተረፉ ብዙሕ ጭብጥታት ኣሎ።

እዚ ፕሮጀክትዚ ድሕሪቲ ንሓያሎ ዓመታት፡ አንጻር ሱዳንን፡ ኮንጎን ጅቡቲን፡ ድርፉርን የመንን ዝተገብረ ወራራት፡ ተፈቲኑ ተሰሪዞዮ። እቲ ኣውራ መኸንያት መትረፊኡ ድማ፡ መንግስቲ ኣሜሪካ ካልእ ሕሱር ምንጨ ዝካረዩ ወተሃደራት ስለዝረኸቡዮ። እቲ ምስ ኢሲያስ ዝገበርዎ ውዕል (Military outsourcing) እምባኣር ካልእ ኣማራጺ ስለዝረኸቡ ጠንጢኖም። ኢሲያስ ግን ሓንሳብ ንህዝቢ ኤርትራ ንምጽናት ምስ ጎይቶቱ ውዕል ስለዝኣተወ፡ እቲ ኣከይ ፕሮጀክቱ ብኻልእ መልክዕ ክቐጽሎ መሪጹ። ንሱ ድማ፡ ብደባዊ-ኩናት ኣመሳሚሱ፡ ንመንእሲያት ኤርትራ ኣብቲ ምስ መራሕቲ-ወያኔ፡ ብውዲት ኣሳዊሩ ዝኣገዱ ሕሱር ኩናት ጠጢቐዎም። ዘይውጽእ ጽልእን ቅርሕንን ድማ፡ ኣብ መንጎ ክልተ ኣሕዋት ዝኾኑ ህዝብታት ትግራይን ኤርትራ ኣጎሃሂሩ። ብድሕሪኡ ኩሎም ዝጸባኦም ዝነበረ ጎረባቲ ሃገራት፡ እቲ ውግኣት ንረብሓ መን ከምዝኾነ ስለዝተረድኡ፡ ምስ ኢሲያስ ምትህልላኻ ጠጠው ኣቢሎም። ኢሲያስ ግን ነቶም መንእሲያት፡ ካብ ሳዋ ነንዓይም ኣንተድኣ ኣጣይስዎም፡ ክግልብጡም ስለዝኸለሉ ኣብ ሳዋ ዓገቱ፡ ካብኡ ነገጹም ንሊብያን ንኢስራኤልን ንደቡ ኣፍሪቃን ከምዝዓርቡ ይገብር ኣሎ። እዚ ፕሮጀክት እዚውን ሓደ ክፋል ናይቲ ድምጺ ዘይብሉ ሓዲሽ ውግእ (Stent War) መበል 21 ክፍለ-ዘመንዮ።

ፋሽስታዊ ስርዓት ኢህግዲፍ፡ ካብ ከሰዔ ህዝቢ ኤርትራ ዝተወለደ፡ ድርብ-ድርብርብ ኮሎንያል ገዛእቲዮ። ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ ብልጽግናን ሰላምን ሕሪሙዎ፡ ኣብ ጨቋንን ተጨቋንን ተቐይሩ፡ ዳርጋ ፍታሕ ሓሪሙዎ ቀቢጹ-ተስፋ ኮይኑ ይርከብ ኣሎ። ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ ሰብኣዊ መሰላቱን ባህሉን ሃይማኖቱ፡ ቍጠባዊ-ሰረቱን፡ ማሕበራዊ ናብራኡን ብኤርትራዊ መልክዕ ዘለዎ ጉጅለ ተጋሂሱ ይርከብ ኣሎ። ሎሚ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ሕሰረትን ሕሰምን ስደትን ተሳጢሑ ይርከብ። ህዝቢ ኤርትራ ድሕሪ ነጻነት፡ ብሰንኪ ኢሲያስ ኣብ ዘይተጸበዮ ዓዘቕቲ-ጭቁና ተሸኽሎ ይርከብ ኣሎ። እሞ ውዲት ኢሲያስ ከምዚ ካብ ኮነ፡ ጽሕፍቶ ህዝቢ ኤርትራ ድማ ካብ ሕማቕ ኣብ ዝሓመቐ ገጹ ይጎዓዝ ካብ ሃለው፡ ንሓዋሩኽ ደቂ ኤርትራ እንታይ ክንገብር እዩ እቲ ዘነታት ዝጠልበና ዘሎ?

እቲ ካብ ዙላትና በኸሩ ዘሎ ሕቶ፡ ብዘይ ቀላሳለም ጸላኢና ብግቡእ ኣለሊና፡ ነብስና ፈቲሽና፡ ሕቶ ውህደትን ሕቶ ምርድዳእን ምምላስ ጥራይ እዩ። ነቲ ክሳብ ሎሚ ክጎዓዝ ዝጸንሑ ኣገባብ ቃልሲ ድማ፡ ብዘይ-ንሕስያ ፈቲሽና ጌጋ እንተድኣ ኮይኑ፡ መትካእታ ክንፈጥረሉ እዋኑ ብህጹጽ ይጠልበና ኣሎ። ህዝቢ ኤርትራ ረኽቡ ስኢኑ፡ በቲ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ህዝብን ሰራዊትን ጥራይ ክድሕን ከምዝኸለል ኣረጋጊጽና ክንኣምን ኣሎና። ሽቡ ጥራይ ኢና፡ ሓቀኛን ኣዓዋትን መንገዲ ሒዝና ንመንነትና ብዘይ ተስፋ ምቕራጽ ክንግበቕ እንበቅዕ።

ንሕና ኤርትራውያን ኣብዚ ዘሎናዮ መድረኽ፡ ኣንታይ ክንገብር ኣሎና?

ኢሲያስን መለሰን ድሕሪ ቍሩብ ዓመታት፡ ብፍላይ ኣብ ኤርትራ ጀጋኑ ደቂ ሃገር መንቀሳም ንኤርትራ ዝከላኸል ሰብ ከምዘይህሉ ምሰኣትረፉን፡ ብሓፈሻውን ኣብ ትግራይ ጀጋኑ ደቂ ትግራይ ምስ ኣጥፍኡን፡ ነቲ ኣብ ሑጻ ክስርቱዎ ዝደልዩ ዘለው፡ መንግስቲ እኸሱም ትግራይ ትግሪኝ ክተኸሉዮም ዝሓልሙ ዘለው። ኢሲያስን መለሰን ኣነ ብነጀው ንስኻ ብኔው እንዳተባሃሉ፡ ለይትን መዓልትን ንኸልቲኡ ህዝቢ ፈላልዮም ዝላገጹሉ ዘለው፡ ስወር ውዲታዊ ኣጀንዳ ስለዘለዎምዮ። ስለዚ ብሕልፊ ኤርትራውያን ተቓውሞ ሓይልታት ብሃልቲ፡ እቲ ወግሑ ጸብሑ ኣብ ኣፍ ደገ መለሰ ምስጋድ ጠንቲኖም፡ ኣብ ጎኒ ህዝቦ ጠጠው ኢሎም፡ ብህጹጽ ምስቲ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ሓይሊ ርክብ ክገብሩ ኣለዎም። ገርሃኛ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ግርህነቱ ተማሂሩ፡ ሕጂስ ይኣክል ኢሉ ምስ ሰራዊቱ ሓቢሩ ንኢሲያስ እምቢ ኢሉ ዝምክተሉ መድረኽ ሕጂ ኣኸሉዮ። ኣብ ወጻኢን ዘሎ ዘይተወደበን ውዳብን ህዝቢ ኤርትራን፡ ሲቪካውያን ማሕበራትን ድማ፡ ንውዲታት ኢሲያስን መለሰን ኣለልዩ፡ ልፍንቱ ምስ ወያኔን ምስ ኢህ.ግ.ዲ.ፍን ዘይኮነ፡ ምስ ህዝቡን ህዝባዊ ሰራዊት ኤርትራ ተላፊኖም፡ Regime change at Home ብዝብል ጭርሖ ክምክቱ ኣለዎም።

ኣብ ኣዲስ አበባ ካብ ብወያኔ ዝተባረኸሎም መሪሕነት ንኸረኽቡ፡ ጭንን ዝብሉ ዘለው ተቓዋሚቲ፡ ብፖሊት-ቢሮ ወያኔ ስለተቐየዱ፡ ክሳብ ሕጂ መሰጋገሪ መንግስቲ ኣብ ወጻኢ ደፊሮም ክእውጁ

አይበቅዱም። እቲ ኣብዚ እዋንዚ ብህጹጽ ንልዑላውነት ኤርትራ ዋሕስነትን፣ እንኮ መፍትሒ ህዝቢ ኤርትራን ክኸውን ዝኸእል ግን፣ ካብ ወያነን ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን ተጽዕኖ ነጻ ዝኾና ሃገራት ኩንካ፣ መሲጋገሪ መንግስቲ ብህጹጽ ምእዋጅ ጥራይ ስለዝኾነ፣ ድሮ መሲጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ተአዊጃ ኣሎ። ስለዚ ነዚ ኣብ ወጻኢ ተአዊጃ ዘሎ መሲጋገሪ መንግስቲ ክንድግፎን ክንሰዕቦን ባዕልና ክንዝውሮን መድረኹ ኣኸሊዮ። ካብኡ ሓሊፉ ካብ መለስን ካብ ኢሲያስን ጥራይ፣ ለውጢ ክመጽእ ንጽብ እንተድኣ ኩንና ብዛዕባ ኤርትራውነት ክንዛረብ ክንቱዮ። መኸንያቱ ፖሊት-ቢሮ ወያኔን ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን፣ ጸረ መሰረታዊ ፍታሕ ህዝቢ ኤርትራ ምኻኖም ተበጺሑዮ። ስለዚ ብሕልፊ ኩሎም ምስ ወያኔ ዝላፊኑ ሓይልታት፣ ኣቐዲሞም ክሓስቡሉን፣ ሓራ ኮይኖም ኣብ ጐኒ ህዝቦም ዶው ክብሉን ይጽውዑ። ከምዚ ዓይነት ስጉምቲ ምስንወስድ ጥራይ ኢና፣ ኢሲያስ ካብታ ሰንከልከል ትብል ዘላ መንበሩ፣ ከነጽድፎ እንኻል። ኢሲያስ ጸዲፉ ማለት ድማ፣ ነጻነት ህዝቢ ኤርትራ የሎን ማለት ኣይኮነን። እቲ ሓቂ ግን ኢሲያስ ጸረ ልዑላውነት ኤርትራ እዩ። ጉዳይ መለስ ንህዝቢ ትግራይን ንህዝቢ ኢትዮጵያን ንግደፊሉ። ከውርዶን ከደይቦን ዝኸእል ህዝቢ ኢትዮጵያን ህዝቢ ትግራይን ጥራይ ኣለዝኾነ። ህዝቢ ኤርትራ ጽባሕ ምስ ህዝቢ ኢትዮጵያ፣ እንታይ ዝምድና ይገብር ጸገም ኣይኮነን። ሰላምን ዲሞክራሲያን ኣንተድኣ ሃልዩ፣ ከሉ መንገዲ ክፋትዮ። ሃገር ጀርመንን ፈረንሳን ቅድሚ ሚእቲ ዓመታት፣ ሰለስተ ጊዜ መሪር ደም ተፋሰሰንዮን። ሎሚ ግን ብሰላም ተቐራሪቦን ህዝብን ቀሲኡ ይነብር ኣሎ። ጉዳይ ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን፣ ባዕዳውያን ስለዝሓዘዎን፣ ዕሱባትም ደቂ ሃገር (ሮቦት-ራዲካልስ) ከኣ ዋርድያታት ኮይኖም ስለዝገባጥዮም እምበር፣ ተፋቂሩ ክነብረሉ ዘይካል ምንም ጸገም ኣይነበረን። እቶም ቀንዲ ጸጋም ንህዝቢ ኢትዮጵያን ኤርትራን ኮይኖም ዘለው ከኣ፣ እቶም ክልተ መራሕቲ ኢ.ህ.ግ.ዲ.ፍ.ን ኢ.ህ.አ.ድ.ግ.ን ጥራይ እዮም።

**ህዝቢ ኤርትራ ኣብ መንጎ ወያኔን ኢህግዲፍን ተቐርቂሩ ኣይነበርንዮ።
ህዝቢ ኤርትራን ህዝቢ ኢትዮጵያን ሓደ መዓልቲ፣ እንቋዕ ኣርከብናሉ ክብሉዮም።**